

Sygn. akt II CSK 313/17

POSTANOWIENIE

Dnia 9 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa E. z siedzibą w R. (Niemcy)
przeciwko Skarbowi Państwa - Dyrektorowi Izby Celnej w Ł.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 9 listopada 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
oraz skargi kasacyjnej pozwanego Skarbu Państwa
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 9 listopada 2016 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej strony powodowej oraz skargi kasacyjnej pozwanego Skarbu Państwa,**
- 2) zasądza od strony powodowej na rzecz Skarbu Państwa Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 2700,- (dwa tysiące siedemset) złotych z tytułu zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Ł. wyrokiem z dnia 4 lutego 2016 r. zasądził od pozwanego Skarbu Państwa reprezentowanego przez Dyrektora Izby Celnej w Ł. na rzecz powoda E. z siedzibą w R. (Niemcy) kwotę 192 825,43 złotych z odsetkami, oddalił powództwo w pozostałym zakresie i rozstrzygnął o kosztach postępowania. Sprawa dotyczyła szkody, jaką poniósł powód na skutek niezgodnego z prawem wykonywania władzy publicznej przez uznanie za nieprawidłowe zgłoszenie celne,

przez co naruszony został art. 187 § 1 Ordynacji podatkowej i art. 12 ust. 3 władzy publicznej przez uznanie za nieprawidłowe rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Celny. Podstawą odpowiedzialności był art. 417¹ § 2 k.c.

Wyrokiem z dnia 9 listopada 2016 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację pozwanego oraz apelację strony powodowej w części oddalającej powództwo, wskazując na to, że stan faktyczny w sprawie był co do zasady niesporny, a jego ocena prawna prawidłowa.

W skardze kasacyjnej pozwany zarzucił Sądowi Apelacyjnemu naruszenie zaskarżonym wyrokiem przepisów art. 12 ust. 2 oraz art. 12 ust. 6 Wspólnotowego Kodeksu Celnego przez błędną interpretację i niewłaściwe zastosowanie; art. 321 k.p.c. przez skompensowanie stronie powodowej szkody związanej z innymi podstawami faktycznymi niż wykazywane w toku procesu; art. 442¹ § 1 k.c. przez błędną wykładnię i niezastosowanie; art. 417 § 1 w związku z art. 361 § 1 i art. 6 k.c. przez niewłaściwe zastosowanie. Skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania z zasądzeniem kosztów postępowania.

W skardze kasacyjnej powód zarzucił Sądowi Apelacyjnemu naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 278 § 1 w związku z art. 286 k.p.c. przez nieuwzględnienie wniosku powoda o dopuszczenie opinii innego biegłego; naruszenie art. 6 k.c. w związku z art. 232 k.p.c. oraz art. 233 k.p.c. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powoda Skarb Państwa zastępowany przez Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej wniósł o odrzucenie tej skargi jako niedopuszczalnej, ewentualnie odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania lub oddalenia skargi w całości, z zasądzeniem kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skargi kasacyjne pozwanego i strony powodowej nie mogły zostać przyjęte do rozpoznania ze względu na brak spełnienia przesłanek określonych w art. 398¹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania Prokuratoria Generalna RP w imieniu pozwanego Skarbu Państwa powołała się na oczywistą zasadność skargi, która miała wynikać z oparcia wyroku Sądu Apelacyjnego na czterech rozumowaniach sprzecznych z logiką formalną, to znaczy: przyjęciu, że przed 8 czerwca 2012 r. powódka nie wiedziała o pozwanym jako osobie odpowiedzialnej za szkodę, mimo że w 2010 r. złożyła pozew przeciw pozwanemu o te same szkody, co zasądzone; przyjęciu, że pozwany może w jakikolwiek sposób udowodnić, że ktoś czymś nie dysponuje (powódka nie dysponuje towarem); przyjęciu, że z faktu zajęcia towaru wprowadzonego do Polski wynika obowiązek kompensacji szkody związanej z innymi towarami; przyjęciu, że z faktu, iż wiążąca informacja taryfowa wiąże w odniesieniu do jednej partii towaru wynika, że powódka mogłaby na jej podstawie sprowadzać dowolne ilości towarów, bez względu na ich właściwości fizykochemiczne.

Z kolei, we wniosku strony powodowej o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołany został art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. i wystąpienie zagadnienia prawnego, sprowadzającego się do dwóch pytań: czy można skutecznie kwestionować opinię biegłego w sytuacji braku zastrzeżeń co do kwalifikacji biegłego, wysokiego stopnia przygotowania praktycznego i teoretycznego, a opinia jest wadliwa; czy dokument złożony w toku postępowania sądowego przez stronę, „który jedynie pośrednio stwierdza pewien fakt można uznać za wiążący dokument ten fakt prawny tworzący?” Ponadto skarżący z powołaniem się na art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wskazał na oczywistą zasadność skargi, „skoro Sąd II instancji naruszył przepis art. 278 § 1 w związku z art. 286 k.p.c. akceptując oddalenie przez Sąd I instancji wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego w sytuacji kwestionowania przez powoda przyjętych przez biegłą założeń do wydania opinii...”.

Odnosząc się najpierw do wniosku strony pozwanej przypomnieć należy, że oczywista zasadność skargi musi wynikać z oczywistego naruszenia przepisów prawa, a nie z kwestionowania ustaleń faktycznych i oceny dowodów. Do kwestionowania okoliczności wyłączonych z podstaw skargi kasacyjnej (art. 398³ § 3 oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c.) sprowadzają się podniesione okoliczności (są ułożone najpierw w cztery punkty, a następnie rozwinięte w trzy - A, B i C, włącznie z nieczytelną interpretacją rozporządzenia nr 2913/92). Nawet, gdyby

chcieć uznać podniesione argumenty za tak dalece istotne, że w drodze wyjątku należało mieć na uwadze naruszenie przepisów postępowania dowodowego, to w zarzutach skargi nie zostały w ogóle powołane odpowiednie przepisy procedury cywilnej. Z kolei, zaskarżenie wyroku Sądu Apelacyjnego, ograniczone do zarzutów naruszenia prawa materialnego nie odwołuje się w ogóle do podstawy prawnej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Mimo to oraz ze względu na nie sformułowanie żadnego zagadnienia prawnego, we wnioskach samej skargi kasacyjnej znalazło się żądanie rozpoznania skargi na rozprawie, a nie ma okoliczności, o której mowa w art. 398¹¹ § 1 zdanie pierwsze k.p.c. Tak więc stwierdzić należy brak spełnienia we wniosku pozwanego o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Z kolei we wniosku strony powodowej o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania są przedstawione dwa zagadnienia prawne, a obok tego uzasadnia się oczywistość skargi, która dotyczy co do istoty tych samych kwestii, które znalazły się w tych pytaniach. Ze względu na oparcie skargi wyłącznie na zarzutach naruszenia przepisów postępowania, zgłoszone zagadnienie prawne w postaci dwóch pytań odnosi się w rzeczywistości do postępowania dowodowego, a przez nie do ustaleń faktycznych. Jest to wyjście poza granice podstaw skargi kasacyjnej, o czym stanowią powołane już wcześniej przepisy procedury cywilnej.

Naruszony również został przez skarżącego art. 398⁴ § 2 k.p.c., który wymaga odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, a nie włączenia go do uzasadnienia podstaw samej skargi. Z tego względu skarga kasacyjna jest na granicy jej odrzucenia.

Biorąc pod uwagę wskazane okoliczności należało na podstawie art. 398⁹ par. 2 k.p.c. orzec jak w postanowieniu, rozstrzygając o kosztach postępowania na podstawie art. 98 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.